

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Llucià, *Icaromenip* 13: Empèdocles explica com ha anat a parar a la lluna.

[ὁ φυσικὸς οὗτός εἰμι Ἐμπεδοκλῆς.] [(ἐπεὶ γὰρ ἐς τοὺς κρατῆρας ἔμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον), ὁ καπνὸς με ἀπὸ τῆς Αἴτνης δεῦρο ἀνήγαγε], καὶ [νῦν ἐν τῇ σελήνῃ κατοικῶ.]

Ἐμπεδοκλῆς = Empèdocles
 ὁ κρατῆρ,-ήρος = cràter (d'un volcà)
 ἡ Αἴτνη,-ης = Etna (volcà de Sicília)
 ἀνήγαγε : aorist de ἀνάγω (3^a sg.)

Traducció

Sóc Empèdocles, el famós físic. Quan, transportant-me a mi mateix als cràters, m'hi vaig llençar, el fum em va dur des de l'Etna aquí, i ara habito a la lluna.

2. Exercici de sintaxi

[2 punts]

a) Quantes oracions hi ha al text? **Quatre**

- Indiqueu, en el text, on comença i on acaba cadascuna.
- Digueu quin és el subjecte –o subjectes– i el verb principal de cadascuna.

1a) Subjecte: elíptic (1ª persona sg.). Verb: εἶμι

2a) Subjecte: elíptic (1ª persona sg.). Verb: ἐνέβαλον

3a) Subjecte: ὁ καπνός. Verb: ἀνήγαγε

4a) Subjecte: elíptic (1ª persona sg.). Verb: κατοικῶ

- Hi ha alguna subordinada? Copieu-la i dieu de quin tipus és.
ἐπεὶ γὰρ ἔς τοὺς κρατῆρας ἑμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον
Subordinada adverbial temporal.

b) Al text hi ha un participi

- Quin és?
φέρων

- Amb quina paraula concorda?
Amb el subjecte ἐγὼ que està elidit

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Escriuiu les paraules següents sota l'anàlisi morfològica que correspongui a cadascuna:

ἔστρατευσαν, στράτευσας, στρατεύων, ἔστρατευον,
στρατεύουσι

a) Nominatiu singular masculí, participi de present, veu activa.

στρατεύων

b) 3a. persona del plural, futur d'indicatiu, veu activa.

στρατεύουσι

c) nominatiu singular masculí, participi d'aorist, veu activa.

στράτευσας

d) 3a. persona del plural o 1a. persona del singular, imperfet, veu activa.

ἔστρατευον

e) 3a. persona del plural, aorist d'indicatiu, veu activa.

ἔστρατευσαν

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriuiu una paraula grega de la qual deriva la part comuna de les següents paraules:

Ex. gineceu, ginecologia : ἡ γυνή

• antropòfag, misantrop ὁ ἄνθρωπος

• hipòdrom, canòdrom ὁ δρόμος

• topònim, isòtop ὁ τόπος

• perímetre, perifràstic περί

• paràlisi, anàlisi λύω

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
Aquil·les, que havia lluitat valerosament des del principi de l'expedició, va depositar les armes, atès d'una gran tristesa després de la mort de Patrocle.		X
El déu Zeus, segons ens explica el mite, per tal de tenir relacions amoroses amb dones mortals, prenia l'aspecte de diferents animals.	X	
Atenes, al segle V aC, era una monarquia governada per Pèricles fins que va morir, víctima de l'epidèmia de pesta que va arrasar la ciutat durant la guerra del Peloponès.		X
El retorn d'Odisseu a Ítaca es veu perjudicat pel déu Posidó, ofès amb l'heroi per haver anorreat el ciclop Polifem.	X	
Antígona era filla d'Èdip i Jocasta, germana d'Ismene, d'Etèocles i de Polinices, i pertanyia a la nissaga de Tebes.	X	

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Dieu si són certes les afirmacions següents:

Al singular σοι li correspon el plural ύμῖν	sí ≡
Al singular ὄρους li correspon el plural ὀρῶν	sí ≡
Al plural ὄντας li correspon el singular ὄντα	sí ≡
Al present ζηλοῖ li correspon l'aorist ἐζήλωσε	sí ≡
A l'aorist ἔλαθον li correspon el present λανθάνουσι	sí ≡

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu una paraula en català o castellà derivada de les següents paraules gregues:

Ex. ἡ γυνή : gineceu, ginecologia

ὄρνιθος >	ornitologia
θεραπεία >	psicoteràpia
γωνία >	polígon
ἄλγος >	nostàlgia
κεφαλή >	cefalòpode
ὄνομα >	onomatopeia
ὄνειρος >	oníric
μῖσος >	misanthropia
οἶκος >	ecologia
μαντεία >	quiromància

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta	
<ul style="list-style-type: none"> Les guerres mèdiques van enfrontar els grecs amb els perses a principis del segle V aC. Els grecs hi van obtenir grans victòries però també algunes desfetes. En quin dels indrets següents NO va tenir lloc cap batalla en el context d'aquelles guerres? 	
a) Mícale	☐
b) Marató	☐
c) Egospòtamos	☒
d) Salamina	☐
<ul style="list-style-type: none"> Delos és el nom d'una illa del mar Egeu en la qual hi havia un santuari dedicat a una divinitat que, segons el mite, hi va néixer. Quina divinitat? 	
a) Afrodita	☐
b) Hera	☐
c) Apol·lo	☒
d) Zeus	☐
<ul style="list-style-type: none"> Las princeses argives Ifigenia i Electra eren: 	
a) germanes	☒
b) mare i filla	☐
c) germanastres	☐
d) cunyades	☐
<ul style="list-style-type: none"> Eurípides va ser un gran poeta tràgic atenès. Marqueu l'opció en la qual TOTES les tragèdies siguin d'Eurípides: 	
a) <i>Antígona, Hècuba, Electra</i>	☐
b) <i>Electra, Hècuba, Les Suplicants</i>	☒
c) <i>Les Suplicants, Les Troianes, Els Perses</i>	☐
d) <i>Andròmaca, Èdip Rei, Les Fenícies</i>	☐
<ul style="list-style-type: none"> Alexandre el Gran era d'origen 	
a) cretenc	☐
b) tebà	☐
c) egipci	☐
d) macedoni	☒

SÈRIE 3

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Arrià, *Anàbasi d'Alexandre* 3.1.2-3:

Alexandre és ben rebut per Mazaces a tot arreu

Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου, τὴν ἐν Ἴσσω
μάχην πεπυσμένος, ἐδέχετο ταῖς τε πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ
Ἀλέξανδρον.

ὁ Μαζάκης, -ου = Mazaces (nom d'home)

ὁ Πέρσης, -ου = persa

ἡ Ἴσσός, -οῦ = Issos (nom de ciutat)

πεπυσμένος: nom. sg. masc. participi perfet de πυνθάνομαι = "assabentat de"

Traducció

El persa Mazaces, que era sàtrapa d'Egipte, assabentat de la batalla d'Issos, va rebre amistosament Alexandre a les ciutats i al camp.

2. Exercici de sintaxi**[2 punts]**

El text està format per una oració principal i una subordinada de relatiu.

a) Escriviu l'oració principal sencera i indiqueu el seu verb i el seu subjecte.

Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, τὴν ἐν Ἰσσοῦ μάχην πεπυσμένος, ἐδέχετο ταῖς τε πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον.

El subjecte és **Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης.**

El verb **ἐδέχετο.**

b) Escriviu l'oració subordinada sencera i indiqueu la funció sintàctica que fan tots els seus elements.

ὃς ἦν σατραπῆς Αἰγύπτου

S. V. Atr. ← CN

c) Quina paraula és l'antecedent del pronom relatiu?

Μαζάκης

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Marqueu a la casella corresponent si cadascuna de les següents descripcions de les formes donades és vertadera o falsa:

FORMA	DESCRIPCIÓ	VERTA-DER	FALS
διέτριβον	3a persona del singular de l'aorist d'indicatiu, veu activa		X
πρεσβύτερων	Genitiu plural de πρεσβύς, en grau comparatiu	X	
δόξας	Nominatiu singular masculí del participi d'aorist de δοκέω	X	
συνήγαγε	3a persona del singular de l'aorist d'indicatiu, veu activa	X	
παρόδου	Genitiu singular femení	X	

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu els dos mots grecs que componen els mots següents:

Exemple: ginecologia	ή γυνή	ό λόγος
termòmetre	θερμός	τό μέτρον
Polinèsia	πολύς	ή νήσος
necròpolis	νεκρός	ή πόλις
diagnosi	διά	ή γνῶσις
xenòfil	ξένος	φίλος

5. Exercici de cultura [2 punts]

Aquesta és una fotografia del teatre de Dionís a Atenes. A partir d'aquesta imatge, responeu les qüestions plantejades, fent una redacció de 150-200 paraules.

- Quines són les parts característiques d'un teatre grec?
- A quina divinitat estaven dedicades les representacions dramàtiques? Quins són els atributs d'aquesta divinitat?
- Quina mena d'obres es representaven als teatres grecs? Exposeu breument les característiques dels gèneres literaris vinculats al teatre i esmenteu el nom de dos autors dramàtics i el títol d'una obra de cadascun.

El teatre grec era un espai circular envoltat d'unes grades o ἔδρα que a partir del s. IV aC. van ser de pedra, construïdes aprofitant el pendent dels turons. L'orquestra (ὄρχηστρα) era una pista de sorra de forma circular delimitada per les grades. El cor hi dansava, girant a l'entorn del seu director, el corifeu, que n'era la veu: era la veritable escena. La pàrode (πάροδος) i l'èxode (ἔξοδος) eren les dues rampes per les quals els actors accedien a l'orquestra i en marxaven respectivament. L'escena (σκηνή) era un edifici de fusta que tancava l'orquestra i que servia per als canvis de roba dels actors. De seguida va ser integrat a l'àrea de representació com a decorat fix, amb columnes, estàtues i relleus.

Les representacions dramàtiques estaven dedicades a Dionís, déu del vi i la disbauxa. En l'origen de les representacions tràgiques hi ha, probablement, el sacrifici d'un boc (τράγος) en honor del déu, mot del qual deriva la paraula τραγωδία. També ritual ha de ser l'origen de la comèdia, relacionada amb els κῶμοι o processons en honor del déu.

Als teatres, però, les tragèdies i les comèdies es presentaven en contextos diferents. De fet, a Atenes, era a les Grans Dionísies que es celebraven els festivals de tragèdia on els autors presentaven les seves obres a concurs. Eren presentades en trilogies i acabaven amb la representació d'un drama satíric. És en aquests festivals que Èsquil, Sòfocles i Eurípides van presentar al públic les seves obres, tot i que de trilogia sencera només conservem l'Orestíada del primer. Quant a les comèdies, es presentaven a concurs a les Lenees, també en honor de Dionís, però en una altra època de l'any. El màxim exponent de la tragèdia àtica és Aristòfanes, del qual conservem nombrosos títols, com Lisístrata, Els núvols, Les vespes, etc.

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les formes següents són d'aorist, llevat de dues. Indiqueu-les.

ἐλύσαντο

ἔλιπε

ἐποιήσαμεν

ᾤκισα

ἐτίμαςἐνεμες

εἰπών

ἐβάλετε

ἔσχον

ἔγραψαν

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu dues paraules en català o castellà derivades de les següents paraules gregues:

Ex. ἡ γυνή : gineceu, ginecologia

ἡ μανία > **maniàtic, manicomi**

ὁ ἀριθμός > **aritmètica, logaritme**

πολύς > **poliedre, polifacètic**

τὸ χροῶμα > **cromatisme, monocrom**

στέλλω > **epístola, estola**

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
La guerra del Peloponès va acabar, després de 27 anys de lluita, amb la desfeta dels espartans i els seus aliats.		X
Telèmac, fill d'Odisseu, en fer-se gran i veure que el seu pare no tornava de Troia, va sortir a buscar-lo. Després, quan pare i fill es retroben a Ítaca, Telèmac ajuda el seu pare a desfer-se dels pretendents.	X	
Antígona, filla del rei de Tebes Agamèmnon, fou condemnada pel seu oncle Creont per haver honrat el seu germà Etèocles amb la sepultura.		X
La ciutat grega d'Empòrion, situada a la costa catalana, és l'actual Empúries, i és una fundació dels foceus massaliotes. Deu el seu nom al mot grec que significa "mercat".	X	
Els poemes homèrics i les tragèdies sovint tenen en comú els mateixos personatges del mite; això és perquè pertanyen al mateix gènere literari.		X